



Skriv som du pratar? Vad medeltida pilgrimer och Starbucks har gemensamt

Michelle Waldispühl

Har du varit och druckit kaffe någon gång på ett kafé där du skulle säga ditt namn vid beställningen? Har du kanske till och med undrat hur ditt namn stavades? Själv har jag gjort det när jag sa mitt namn, *Michelle*, på ett kafé i Istanbul i Turkiet och fick en kopp tillbaka där det stod *Mişel*. Han som skrev mitt namn använde sig av sitt eget, det turkiska skriftsystemet. Något liknande hände på 1100-tal då skandinaviska pilgrimer, på väg till Rom och Jerusalem, besökte olika kloster i tysk- och romansktalande områden och lämnade sina namn i så kallade broderskapsböcker. De nämnde sina namn och tysk- eller romanskspråkiga skrivare antecknade dem så som de uppfattade dem. För oss är de namnen väldigt intressanta eftersom det sällan förekommer att vi har tillgång till det muntliga språket i historiska källor. Utifrån det som är skrivet kan vi rekonstruera både ljud och användning av skriftsystem, och även hur möjliga kontaktsituationer mellan pilgrimer och munkar på klostren kunde ha gått till.